

T.C. BAŞBAKANLIK

Gümrük Müsteşarlığı Gümrükler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.1.GÜM.0.06.12.00.663.01.36

Konu : Gümrük Kanununun 27/1-d maddesinin uygulanması

GENLGE (2009/102)

Müsteşarlığımıza intikal eden olaylardan; alıcı tarafından satıcıya yapılan kâr payı ödemeleri ile sermayeye eklenen kârların Gümrük Kanununun 27/1-d maddesi karşısındaki durumu konusunda tereddüt hasıl olduğu anlaşılmaktadır.

Gümrük Kanununun 27/1-d maddesi uyarınca, “İthal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğan hâsılanın, doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden kısmı”nın, Gümrük Kanununun 24 üncü maddesi hükümlerine göre gümrük kıymeti belirlenirken, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına ilave edilmesi gerekmektedir.

Gümrük Kıymeti Kontrolü El Kitabında “elden çıkartma veya kullanımdan doğan hasıla” ifadesi; “İthal eşyasının tekrar satışından veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılmasından veya kullanılmasından doğan, alıcı tarafından satıcıya, doğrudan veya dolaylı olarak yapılan ilave ödemelerdir.” şeklinde tanımlanmıştır.

1994 Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşmasının VII nci Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Anlaşmanın 1 inci maddesine ilişkin yorum notunda, alıcının satıcıya yaptığı, ithal eşyası ile ilgili olmayan temettü ödemeleri veya diğer ödemelerin gümrük kıymetine dahil olmadığı belirtilmektedir.

Keza, Dünya Gümrük Örgütü Gümrük Kıymeti Teknik Komitesinin “8.1 (d) Maddesinde Belirtilen Hasılanın Tabi Tutulacağı İşlem” başlıklı 2.2 sayılı “Örnek Olay ”ında, 8.1 (d) maddesi (Gümrük Kanununun 27/1-d maddesi) uygulanırken, ithal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması veya kullanımı sonucu doğan hasılanın, ithal eşyası ile ilgili olmaksızın alıcının satıcıya yaptığı temettü ödemeleri veya diğer ödemelerle karıştırılmaması gerektiği ifade edilmektedir.

Diğer taraftan, ortaklara dönem kârından pay verilmesi ile hasıladan bir kısmın satıcıya intikal etmesi farklı uygulamalardır. Normal olarak kâr payı ödemeleri, şirketin yetkili kurullarının kararı gereğince, hesap dönemine ilişkin mali tablolar çerçevesinde muhasebe usullerine göre hesaplanmakta ve dağıtılmaktadır, ancak hâsıladan satıcıya ödenen kısım, satış sözleşmesi hükümleri gereğince ve yine bu sözleşmede belirtilen çerçevede (örneğin ithal eşyasının tekrar satış bedeli üzerinden sözleşmede belirlenen oranda) hesaplanarak ödenmektedir.

Bu çerçevede Gümrük Kanununun 27/1-d maddesinin kapsamına girecek ödemelerin şu özellikleri taşıması gerekmektedir;

- Doğrudan veya dolaylı olarak satıcıya intikal eden bir hasıla kısmı bulunmalı,
- Bu hasıla, ithal eşyasının tekrar satışı veya diğer herhangi bir şekilde elden çıkartılması ya da kullanımı sonucu doğmuş olmalı,
- Ödeme ithal eşyası ile ilgili olmalı, bir başka deyişle, ithal eşyası ile ilgili olmaksızın alıcının satıcıya yaptığı temettü ödemeleri veya diğer ödemeler cümlesinden olmamalıdır.

Yukarıda sayılan koşulları karşılamayan ödemelerin Gümrük Kanununun 27/1-d maddesi kapsamında değerlendirilmemesi gerekmektedir.

Bilgi ve gereğini rica ederim.

Arslan GÜNLER

Müsteşar V.